Krimināprocess Nr. 11089114616
Lieta K29-1153-16/10

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2016.gada 15.augustā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese V.Freimane
sekretāri K.Ščerbinsku
piedaloties prokurorei S.Romanovskai
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma **180.panta pirmajā daļā**.

Aprakstošā daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi visus krimināllietā esošos pierādījumus, tiesa konstatēja, ka /pers. A/ **izdarīja zādzību nelielā apmērā** šādos apstākļos:

2016.gada 16.jūnijā ap plkst. 19.08 /pers. A/, mantkārīgu tieksmju vadīta, atrodoties tirdzniecības centra "Azur" veikalā "Colloseum" Mazā Rancēnu ielā 1, Rīgā, nolēma izdarīt zādzību. Īstenojot savu noziedzīgo nodomu, /pers. A/ paņēma no veikala "Colloseum" tirdzniecības zālē izvietotām precēm vienu sieviešu topu - SL PTP Vicky 14,99 EUR vērtībā, vienu sieviešu topu - SL V TP Eloise 10,99 EUR vērtībā un vienu kleitu - TSL PDR Lindsy 19,99 EUR vērtībā, par kopējo summu 45,97 EUR. Ielika apģērbu līdzi paņemtajā somā, pēc kā, nesamaksājot par minēto preci, izgāja no veikala. Tādējādi /pers. A/ nolaupīja SIA "FOREVER 18" piederošo preci 45,97 EUR vērtībā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētā /pers. A/ sevi par vainīgu viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas **atzina pilnībā,** atzina apsūdzībā norādītos faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, izdarīto nožēloja un uzturēja savu pirmstiesas procesā izteikto lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas izmeklēšanā.

Prokurore tiesas sēdē piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā.

Motīvu daļa

Tā kā apsūdzētā pilnībā atzīst savu vainu visā viņai izvirzītajā apsūdzībā, to atzina arī pirmstiesas procesā, piekrita lietas izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes, saskaņā ar Krimināprocesa likuma 499.panta pirmās daļas nosacījumiem, izskaidrojot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, tiesa, noklausoties procesa dalībnieku viedokli, iepazinusies ar lietas materiāliem atzīst, ka lietā iespējams neizdarīt pierādījumu pārbaudi.

Atbilstoši Krimināprocesa likuma 499.panta pirmās daļas 2.punkta nosacījumiem, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par /pers. A/ vainīgumu minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Tiesa ir pārliecinājusies, ka lietā esošie pierādījumi apstiprina apsūdzētās vainu viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, līdz ar to tiesa atzīst, ka apsūdzētās /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ir pareiza un par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētā sodāma.

Saskaņā ar Krimināprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Nosakot apsūdzētajai /pers. A/ soda veidu, atbilstoši Krimināllikuma 46.panta otrajai daļai, tiesa *ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.*

Tāpat tiesa ņem vērā arī Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi, kas ir *aizsargāt sabiedrības drošību; atjaunot taisnīgumu; sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu; resocializēt sodīto personu; panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.*

Nosakot apsūdzētajai /pers. A/ soda veidu, atbilstoši Krimināllikuma 46.panta otrajai daļai, tiesa *ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.*

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešās daļas un 9.panta noteikumiem apsūdzētās izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, ir atzīstams par mazāk smagu noziegumu. Apsūdzētā ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, kas vērsts pret īpašumu un kas apdraud mantas īpašnieka valdījuma un lietojuma tiesības, un tiesības brīvi rīkoties ar mantu.

Tāpat tiesa vērtē nolaupītas mantas vērtību EUR 45,97 apmērā, kas ir astoņas reizes mazāka par valstī noteikto minimālo mēneša darba algu, kā arī izdarītās zādzības veidu.

Saskaņā ar Krimināprocesa likuma 499.panta trešo daļu tiesas izmeklēšanā, pārbaudot apsūdzētās /pers. A/ personību, tiesa konstatē, ka viņa dzimusi /datums/, Rīgā, paziņotā dzīves vieta /adrese/, bez darbavietas, ar vispārējo vidējo izglītību, nav precējusies, apgādībā esošu personu nav.

Agrāk vairākkārt sodīta gan Latvijā, gan Lielbritānijā, pēdējās reizes:

- Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas prokuratūras prokurora 2015.gada 28.augusta priekšrakstu par sodu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 80 stundām. Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 16.februāra lēmumu piespiedu darbi aizstāti ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 18 dienām.
- 2016.gada 05.maijā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem. Piemērojot Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, galīgais sods par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem noteikts, pilnīgi saskaitot piespriesto sodu ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas prokuratūras prokurora priekšrakstā par sodu noteikto sodu piespiedu darbi, kas ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 16.februāra lēmumu aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, un galīgais sods /pers. A/ noteikts brīvības atņemšana uz 4 (četriem) mēnešiem 18 (astoņpadsmit) dienām. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu soda

izciešanas laikā ieskaitīts īslaicīgās aizturēšanas laiks no 2015.gada 11.marta līdz 2015.gada 13.martam. Spriedums stājies spēkā 2016.gada 17.jūnijā, sodāmība nav dzēsta.

Turklāt pret apsūdzēto uzsākti vēl četri jauni kriminālprocesi.

Lemjot jautājumu par apsūdzētajai /pers. A/ piemērojamo soda veidu, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankciju, apsūdzētās personību, noziedzīgā nodarījuma raksturojumu, kā arī apsūdzētās attieksmi pret izdarīto, bet no panta sankcijā paredzētiem sodiem, tiesa atzīst, ka piemērotākais konkrētajā lietā ir tikai brīvības atņemšanas sods, kādu lūdza piemērot arī valsts apsūdzības uzturētāja.

Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa nosaka, ka *brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem*.

Tiesas ieskatā, apsūdzētās likumpārkāpumu vēsture liecina par to, ka apsūdzētā vieglprātīgi izturas pret likumu ievērošanu, neanalizē pieļautās kļūdas un tās atkārto, klaji ignorēdama citu cilvēku tiesības un sabiedrībā vispārpieņemtās uzvedības normas, turpina izdarīt ar vien jaunus un jaunus analoģiskus noziedzīgus nodarījumus.

Pie šādiem apstākļiem tiesai nerodas pārliecība, ka apsūdzētā, izciešot ar brīvības atņemšanu nesaistītu sodu, varēs atturēties no turpmāku noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tāpēc sods par izdarīto apsūdzētajai nosakāms tikai brīvības atņemšanas veidā, atzīstot, ka tikai šāds soda veids sasniegs Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi.

Turklāt kā redzams, alternatīvu sodu apsūdzētā nav izcietusi, bet arī tas tika aizstāts ar brīvības atņemšanu.

Taču ņemot vērā nolaupītās summas apmēru, tiesa pievienojas valsts apsūdzības viedoklim, ka piemērotākais šajā konkrētajā lietā ir īslaicīgas brīvības atņemšanas sods.

Tiesa uzskata, ka šāds sods ir vērtējams kā vieglāks brīvības atņemšanas soda veids, jo īslaicīga brīvības atņemšana tiek noteikta uz laiku no 15 dienām līdz trim mēnešiem saskaņā ar Krimināllikuma 38.panta otro un 2.[1]daļu. Kā labvēlīgāku šo soda veidu raksturo arī tas, ka sodāmības sekas saskaņā ar likumā noteikto dzēšas ātrāk, ja persona notiesāta ar īslaicīgu brīvības atņemšanu.

Pastāvot minēto apstākļu kopumam, tiesa secina, ka šāda apsūdzētās cilvēktiesību ierobežošana atbilst Kriminālprocesa likuma mērķim un Kriminālprocesa likuma 12.pantā definētajam cilvēktiesību garantēšanas principam, kā arī ir samērīga ar nodarīto kaitējumu un ar noziedzīga nodarījuma smagumu. Šāda krimināltiesiskā represija atbilst bīstamībai un kaitīgumam, kāds nodarīts ar likumu aizsargātajām interesēm.

Turklāt kriminālsoda noteikšanā tiesai jāievēro vispārējie tiesību principi, tajā skaitā humānisma princips. Soda mērķis nav tikai sodīt, bet arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tātad sodam jābūt tādam, kas sekmē indivīda vēlēšanos laboties un stāties uz likumpaklausības ceļa.

Nosakot apsūdzētajai /pers. A/ soda mēru, atbilstoši Krimināllikuma 46.panta trešajai daļai, tiesa *ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus*.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa ņem vērā apstākļus, kuri likumā nav paredzēti, un tiesa atzīst par apsūdzētās /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli apsūdzētās vaļsirdīgu atzīšanos noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un izdarītā nožēlošanu.

Pierādījumu pārbaudes neizdarīšana iztiesāšanā ir procesuāla darbība, kas ir pieļaujama pie apstākļiem, kad apsūdzētais atzīst savu vainu. Apsūdzētā, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojusi savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21.pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses *(sk. Senāta Krimināllietu departaments nolēmumus lietā Nr. SKK- 232/08)*.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētās /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli kriminālprocesā atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Tiesas ieskatā, atbildību pastiprinoša apstākļa esamība pēc Krimināllikuma jēgas jau pati par sevi liedz iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu (*skat. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2006.gada 8.februāra lēmumā lietā Nr.SKK 01-74/06*).

Turklāt atbildību pastiprinošu apstākļu esamība un agrākā sodāmība izslēdz Krimināllikuma 49. un 55.panta piemērošanu apsūdzētajai.

Krimināllikuma 50.pants paredz soda noteikšanu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Tiesa piekrīt valsts apsūdzības uzturētājas viedoklim, ka /pers. A/ noziedzīgo nodarījumu bija izdarījusi pirms Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 05.maija sprieduma, tādējādi piemērojama Krimināllikuma 50.panta piektā daļa.

Lemjot par galīgā soda pēc spriedumu kopības apsūdzētajai /pers. A/, tiesa vadās arī pēc 2008.gada 1.jūlija Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces lēmumā „Sodu piemērošanas politika" izteiktajiem priekšlikumiem, ka, nosakot sodu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, vispārējos gadījumos piemērojama piespriesto sodu daļēja saskaitīšana. Savukārt galīgā soda noteikšana, ietverot vieglāko sodu smagākajā, kā arī pilnīgi saskaitot piespriestos sodus, var tikt piemērota īpašos gadījumos, kurus tiesa nekonstatē, uz tādiem nenorādīja arī procesa dalībnieki.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu apsūdzētajai soda izciešanā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2016.gada 16.jūnija plkst.2.15 līdz 2016.gada 17.jūnija plkst.10.45- viena diena (lietas 25., 27.1apa).

Savukārt apsūdzētajai /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis - uzturēšanās noteiktā vietā ar noteikumu bez procesa virzītāja atļaujas nemainīt dzīvesvietu (lietas 30.lapa) ir grozāms uz apcietinājumu, lai nodrošinātu soda izpildi.

Par cietušo kriminālprocesā atzīta SIA „FOREVER 18". Pārstāvot cietušā intereses, /pers. B/ kaitējuma kompensācijas pieteikumu kriminālprocesā nav iesniegusi, jo nozagtā prece bez bojājumiem atdota SIA "FOREVER 18" (lietas 33.lapa).

Saskaņā ar lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai norādīto - arests mantai, procesuālie izdevumi krimināllietā nav.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto, saskaņā Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 523., 524., 527., 528. un 529.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Atzīt par vainīgu apsūdzēto /pers. A/ noziedzīgā nodarījumā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā un sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, noteiktajam sodam daļēji pieskaitīt sodu, kas piespriests ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 05.maija spriedumu sodu un galīgo sodu noteikt brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu soda izciešanas termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2016.gada 16.jūnija līdz 2016.gada 17.jūnijam (viena diena), kā arī pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas sprieduma daļēji izciesto sodu no 2016.gada 11.jūlija līdz 2016.gada 15.augustam, kā arī aizturēšanā pavadīto laiku no 2015.gada 11.marta līdz 2015.gada 13.martam (divas dienas).

Grozīt apsūdzētajai /pers. A/ piemēroto drošības līdzekli no uzturēšanās noteiktā vietā uz apcietinājumu.

Spriedumu daļā par piespriesto sodu, kaitējuma kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, iesniedzot apelācijas protestu vai sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā no pilnā sprieduma pieejamības dienas.

Pilnā sprieduma pieejamības diena - 2016.gada 22.augusts.

Tiesnese **V.Freimane**